

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ: 270727-222594

ΑΡΤΑΚΗΣ 12 - Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ: 919113-949422

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ: .....

ΤΜΗΜΑ: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: .....

ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ.

ΟΜΑΔΑ Α'

A1

Να γράψετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

1. Βενιζελισμός.
2. Στρατιωτικός Σύνδεσμος
3. Συνθήκη του Νεϊγύ.

Μονάδες 15

A2

Να σημειώσετε την ένδειξη Σ (σωστό) ή Λ (λάθος) δίπλα σε κάθε πρόταση. Σε περίπτωση λάθους να δοθεί η σωστή απάντηση.

1. Στο τέλος του 20ου αιώνα συναντάμε στην Ελλάδα τις πρώτες σοσιαλιστικές ομάδες.
2. Προς το τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου ιδρύθηκε η ΓΣΕΕ.
3. Τον Ιούλιο του 1918 ιδρύθηκε το Υπουργείο Περιθάλψεως.
4. Το σύνταγμα του 1844 περιορίζει τα δικαιώματα του βασιλιά μόνο στον τομέα της εκτελεστικής εξουσίας.
5. Μετά το 1882 περιορίστηκε η τάση να ψηφίζονται θετικά κατά τις εκλογές και υποψήφιοι άλλων κομμάτων, πέρα από το κόμμα της προτίμησής τους.

Μονάδες 10

A3

Ποιες ήταν οι συνθήκες ανάδειξης της νέας γενιάς πολιτικών;

Μονάδες 10

A4

Να αναφερθείτε στις ποικίλες μορφές που έλαβε η φροντίδα των ελληνικών αρχών για τους πρόσφυγες κατά την περίοδο 1917 – 1921.

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

B1

Αξιοποιώντας τις πληροφορίες από τα παρακάτω κείμενα και τις ιστορικές σας γνώσεις σχετικά με το Σύνταγμα του 1844:

α. να αναφερθείτε στις βασιλικές εξουσίες και στη σημασία του δικαιώματος της καθολικής ψηφοφορίας.

β. να αποτιμήσετε τη σημασία της θέσπισης του Συντάγματος του 1844 στην εξέλιξη του κοινοβουλευτισμού στην Ελλάδα.

Μονάδες 25

Κείμενο Α:

Σύνταγμα μοναρχικό, τον συντηρητισμό του οποίου δεν αναιρούσαν οι αρκετές φιλελεύθερες διατάξεις που κατάφεραν να επιβάλουν τα προοδευτικότερα στοιχεία της Εθνοσυνέλευσης, [...] το Σύνταγμα του 1844 συμπληρωνόταν με έναν επαναστατικό για την εποχή του εκλογικό νόμο. Πρόκειται για τον εκλογικό νόμο της 18ης Μαρτίου 1844 που ψήφισε η Εθνοσυνέλευση [...] και που αναγνώριζε το δικαίωμα του εκλέγειν «εις όλους τους εντός του βασιλείου γεννηθέντας Έλληνας» που είχαν συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας τους και είχαν «ιδιοκτησίαν τινά εντός της επαρχίας», είτε κινητή, όπως διευκρινίστηκε στη σχετική συζήτηση, είτε ακίνητη «προσοδοφόρον και φοροτελή», ή που εξασκούσαν «οιονδήποτε επάγγελμα ή ανεξάρτητον επιτήδευμα» [...]. Καθιερώνοντας έτσι ουσιαστικά την καθολική και –με μία σειρά άλλων διατάξεων– την άμεση ψηφοφορία για την ανάδειξη της Βουλής, η Εθνοσυνέλευση [...] πρωτοπορούσε, σε σχέση με τα ισχύοντα στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες της εποχής.

Νίκος Κ. Αλιβιζάτος, Εισαγωγή στην Ελληνική Συνταγματική Ιστορία, Αθήνα-Κομοτηνή 1981, σσ. 65-66.

Κείμενο Β:

Στη βαθμιαία ενίσχυση του ρόλου του κοινοβουλίου και στο συνακόλουθο περιορισμό των υπερτροφικών εξουσιών του μονάρχη συνετέλεσε και η καθιέρωση με νόμο της σχεδόν καθολικής και άμεσης ψηφοφορίας (όλοι

σχεδόν οι Έλληνες πάνω από 25 χρονών είχαν δικαίωμα ψήφου). [...] Η καθολική ψηφοφορία προώθησε σταδιακά την πολιτική χειραφέτηση των λαϊκών στρωμάτων και, όπως όλοι οι κοινοβουλευτικοί θεσμοί, συνέβαλε στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής ιδεολογίας.

Γιώργος Αναστασιάδης, *Κοινοβούλιο και Μοναρχία στην Ελλάδα*, Θεσσαλονίκη 1995, σσ. 20-21.

B2

Με βάση τα παρακάτω κείμενα και αφού λάβετε υπόψιν σας τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

α. Ποιοι ήταν οι λόγοι καθυστέρησης της ανάπτυξης του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα,

β. Ποια η σχέση των θέσεων του ΣΕΚΕ με το εργατικό κίνημα.

Μονάδες 25

Κείμενο Α:

Το μόνο που μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα, είναι ότι η ελληνική βιομηχανία ήταν ουσιαστικά στην ίδια κατάσταση το 1900 στην οποία βρισκόταν και το 1864. Συγκριτικά με την αλματώδη πορεία της βιομηχανικής επανάστασης στη Δύση σε ολόκληρη τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα, η εξέλιξη της ελληνικής βιομηχανίας υπήρξε ασήμαντη και η κατάστασή της στις αρχές του 20^{ου} αιώνα μπορεί να χαρακτηριστεί πρωτόγονη.

Η παθολογική διόγκωση του αλυτρωτισμού (Μεγάλη Ιδέα) αποδεικνύει την αποδέσμευση των κομμάτων από τις πραγματικότητες της οικονομικής αθλιότητας και της κοινωνικής αδικίας – ενώ από την άλλη πλευρά επέτρεπε και συντηρούσε αυτή την αποδέσμευση, αποσπώντας την προσοχή των κατώτερων τάξεων από τα πραγματικά προβλήματα τους. Εννοείται ότι αυτό δεν σημαίνει ότι ο ελληνικός αλυτρωτισμός δημιουργήθηκε σε μίαν εσκεμμένη προσπάθεια να μετατρέψει την προσοχή του λαού από τις αδικίες του συστήματος. Ο εθνικισμός ήταν φαινόμενο γενικό στην Ευρώπη του 19^{ου} αιώνα, συνέπεια ενός εξαιρετικά περίπλοκου πλέγματος διεθνών και εσωτερικών συνθηκών. Απλοϊκή είναι επίσης και η άλλη αρκετά κοινή άποψη ότι η Μεγάλη Ιδέα ήταν δημιούργημα της αστικής τάξης. Μπορεί βέβαια να χρησιμοποιήθηκε πολιτικά από τα κόμματα, δεν ήταν, όμως μια τακτική που επέβαλλαν οι αστοί. Η προσπάθεια να μεταστρέφεται η προσοχή του λαού από τα εσωτερικά προβλήματα σε σωβινιστικές εξάρσεις είναι συνηθισμένη διέξοδος για κυβερνήσεις που αντιμετώπιζουν δυσκολίες.

Κείμενο Β:

Το πρόγραμμα που ψηφίζεται στο ιδρυτικό συνέδριο του ΣΕΚΕ τον Νοέμβριο του 1918 ... ζητά σε ότι αφορά το πεδίο επίσης οικονομίας: « την δια του νόμου καθιέρωσιν οκταώρου και Κυριακής αργίας» την « ίδρυσιν υπό του κράτους ταμείων και συντάξεως ... και ... δωρεάν παροχήν επίσης ιατρικής περίθαλψεως και φαρμάκων...». Ζητά επίσης την «κατάργησιν των έμμεσων φόρων ...», προοδευτική φορολογία στο εισόδημα και στα κεφάλαια, « συμμετοχή των εργατών εις την διοίκησιν ...» καθώς και την εθνικοποίησιν των τσιφλικιών και των μοναστηριακών κτημάτων και την παραχώρησιν των εις τας κοινότητας...»

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!